

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 7Cdo/17/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120229884
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Brňák
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:6120229884.1

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35724803, zastúpenej právnym zástupcom Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53255739, proti žalovanej A. U., narodenej XX. X. XXXX, U., D. XXXX/X, o zaplatenie 3.000 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. CA-9Csp/31/2020, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 31. júla 2024 sp. zn. 7CoCsp/22/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom z 18. januára 2024 č. k. CA-9Csp/31/2020-239 žalobu zamietol a žalovanej voči žalobkyňi náhradu trov konania nepriznal.

1.1. Svoje rozhodnutie odôvodnil súd prvej inštancie nedostatkom aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne spočívajúcom v neplatnom postúpení žalovanej pohľadávky založenom na neplatnom zosplatnení úveru zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo 07. septembra 2016. Vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru z 23. novembra 2017 nebolo možné určiť, pre nezaplatenie ktorej splátky došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Konkretizácia omeškanej splátky, pre ktorú sa Slovenská sporiteľňa, a. s. ako pôvodný veriteľ rozhodla vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru zo zmluvy o splátkovom úvere, z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nevyplývala. Vzhľadom na neplatnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru z 23. novembra 2017 neboli splnené podmienky podľa § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) pre uplatnenie práva podľa § 565 OZ a Slovenskej sporiteľni, a. s. nevzniklo právo požadovať splatenie úveru pred termínom jeho konečnej splatnosti dňa 26. septembra 2020, v dôsledku čoho došlo i k postúpeniu pohľadávky z uvedenej zmluvy o splátkovom úvere na žalobkyňu zmluvou o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo 17. decembra 2018 v rozpore s § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 31. júla 2024 sp. zn. 7CoCsp/22/2024 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanej nepriznal náhradu odvolacích trov.

2.1. Odvolací súd poukázal na to, že podstata argumentácie žalobkyne bola primárne založená na názore, podľa ktorého pre samotné vyhlásenie predčasnej (resp. mimoriadnej) splatnosti úveru zákon (§ 53 ods. 9 a § 566 OZ) sa nevyžaduje uviesť, pre ktorú konkrétnu omeškanú splátku vyhlasuje veriteľ úver za predčasne splatný, nakoľko to je možné vyvodiť podľa ustanovenia § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ. V posudzovanom prípade nebolo sporné, že tak posledná výzva právneho predchodcu žalobkyne pred zosplatnením úveru ako ani oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 23. novembra 2017 neobsahovali žiaden údaj o tom, pre omeškanie ktorej konkrétnej splátky malo dôjsť k zosplatneniu predmetného úveru (t.j. k vyhláseniu úveru za predčasne splatný). Tento údaj nebol zistiteľný ani zo

samotnej žaloby, pričom tvrdenie o tom, pre ktorú splátku bol úver zosplatnený, sa po prvýkrát objavil až vo vyjadrení žalobkyne z 20. septembra 2021, kedy žalobkyňa tvrdila, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 26. októbra 2017.

2.2. Podstatným pre posúdenie danosti aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne potom bolo posúdenie, či právny predchodca postupoval pri zosplatnení pohľadávky v súlade so zákonom (§ 53 ods. 9 OZ, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov), teda či zosplatnenie žalovanej pohľadávky právnym predchodcom žalobkyne možno považovať za platné. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie (body 20. až 22. napadnutého rozsudku), na odôvodnenie ktorého odkázal. Podľa názoru odvolacieho súdu už z upozornenia na možnosť predčasného zosplatnenia úveru (t.j. z prvej notifikácie veriteľa) musí byť zrejmé, pre omeškanie ktorej konkrétnej splátky môže byť predmetný úver predčasne (mimoriadne) zosplatnený, t.j. tento údaj musí byť už v tejto prvej notifikácii jednoznačne konkretizovaný. Odvolací súd zdôraznil, že účelom právnej úpravy podľa § 53 ods. 9 OZ je zamedziť zosplatňovaniu záväzkov spotrebiteľov, ktorých plnenie je dojednané v splátkach, z dôvodu len krátko trvajúceho omeškania a súčasne dať spotrebiteľovi ešte poslednú možnosť k splateniu dlžnej čiastky. Uvedené však nepochybne vyžaduje, aby bol spotrebiteľ riadne informovaný, pre nezaplatenie ktorej splátky mu hrozí uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 OZ. Odvolací súd zastáva názor, že výzva prezumovaná v ust. § 53 ods. 9 OZ je jednostranným právnym úkonom, ktorý z hľadiska jeho určitosti musí obligatórne obsahovať špecifikáciu (identifikáciu) splátky, s ktorou je spotrebiteľ (v prejednávanej spore žalovaná) v omeškaní, a ktorá zakladá dôvod na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru.

2.3. Odvolací súd akcentoval, že nie je úlohou súdu v prípade nekonkrétnej notifikácie v zmysle § 53 ods. 9 OZ (a následne aj úkonu veriteľa podľa § 565 OZ) preskúmaním platobnej histórie úverového vzťahu, či „rozpočítaním“ dlžných súm zisťovať (čo naráža aj na „procesné limity“ v zmysle § 132 ods. 2 CSP), pre ktorú dlžnú splátku mohol veriteľ úver zosplatiť. Odvolateľka taktiež mylne argumentovala, že určenie od akej omeškanej splátky sa žalovaná dostala do omeškania a od akej konkrétnej splátky si žalobkyňa uplatňuje predčasné zosplatnenie dlhu je právnym posúdením. Konkretizovanie splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu spotrebiteľského úveru, je skutkovým tvrdením, a nie právnym posúdením ako sa mylne domnievala odvolateľka. Rovnako tak poukazovanie odvolateľky na ňou označené rozhodnutia Najvyššieho súdu SR bolo nenáležitým, nakoľko tieto sa týkali začiatku plynutia premičacej doby v prípade zosplatneného spotrebiteľského úveru (čo nebol daný prípad), ale nijakým spôsobom tieto rozhodnutia dovolacieho súdu nereflektovali na problematiku obsahových náležitostí predmetných notifikácií a s tým súvisiaceho posúdenia platnosti zosplatnenia spotrebiteľského úveru. Pokiaľ žalobkyňa poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/123/2022 odvolací súd primárne poukázal na to, že v predmetnom uznesení sa dovolací súd (iba okrajovo) vyjadril k otázke náležitostí mimoriadneho/predčasného zosplatnenia úveru.

2.4. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP.

3. Žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolaťka“) podala proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Po opísaní priebehu konania a skutkových okolností prípadu navrhla, aby dovolací súd zrušil obe rozhodnutia nižších súdov a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

3.1. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP namietala (iba) arbitrárnosť a nepredvídateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, a to v súvislosti s riešením nižšie uvedenej otázky.

3.2. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP namietala nesprávne právne posúdenie otázky súvisiacej s výkladom ustanovenia § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ a to, „či je veriteľ povinný za dodržania podmienok uvedených v ust. § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ súčasne vo výzve podľa § 53 ods. 9 OZ a v podaní, ktorým uplatňuje právo podľa § 565 OZ uvádzať, pre ktorú konkrétnu splátku chce pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky, t. j. či je skutkové vymedzenie splátky, pre nesplnenie ktorej má prísť k uplatneniu práva podľa § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ náležitosťou takýchto právnych úkonov, ktorej prípadné neuvedenie by spôsobovalo neplatnosť takýchto právnych úkonov“. Na uvedenú otázku nadväzovala podľa názoru žalobkyne otázka „pre ktorú splátku je veriteľ oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, ak je dlžníkom spotrebiteľ“. V tomto ohľade poukázala na rozhodnutia 1Cdo/123/2022, 5Cdo/224/2021, 4Cdo/132/2021)

3.3. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalobkyňa (iba) uviedla, že uvedený dôvod označila z opatrnosti, „a to pre prípad, ak by dovolací súd svoje vyššie citované súdne rozhodnutia nepovažoval za ustálenú rozhodovaciu prax“.

4. Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadрила.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolačný súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) uvádza nasledovné:

6. Výkladom obsahu podaného dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalobkyňa smerovala (iba) v rozsahu nastolenej právnej otázky v bode 3.2. (pozri body 7. až 11.); preto sa nebolo potrebné s nimi osobitne zaoberať.

7. Žalobkyňa vyvodzovala prípustnosť dovolania aj v zmysle ustanovenia § 421 písm. a) CSP, keď podľa jej názoru bola zo strany odvolacieho súdu nesprávne právne posúdená otázka spojená s výkladom ustanovenia § 53 ods. 9 OZ (účinného v rozhodnom čase, pozn.) v spojení s § 565 OZ a to, či je veriteľ povinný za dodržania podmienok uvedených v ust. § 53 ods. 9 OZ a ust. § 565 OZ uvádzať, pre ktorú konkrétnu splátku pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky. V tomto ohľade poukázala na viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (bod 3.2.).

8. Podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

8.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Pojem „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ definuje judikát R 71/2018 tak, že doň patria predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletinu Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

10. Podľa názoru žalobkyne sa odvolací súd riešením predmetnej otázky (bod 7.) odklonil od právnych záverov prijatých v rozhodnutiach, ktoré konkretizovala v dovolaní. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a) CSP nezakladá samo tvrdenie dovolateľa, že došlo k odklonu podľa tohto ustanovenia, pristúpil dovolací súd k posúdeniu, či zo strany odvolacieho súdu skutočne došlo k žalobkyňou tvrdenému odklonu.

10.1. Najvyšší súd dáva za pravdu žalobkyňi, že najvyšší súd vo svojom uznesení z 30. januára 2024 sp. zn. 1Cdo/123/2022 okrem iného uviedol, že „sa nestotožňuje s názorom, ktorý prezentovali dovolatelia, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplatneniu, by mala byť podmienkou platnosti predčasného zosplatnenia dlhu. Žiadnu takúto povinnosť (uviesť v zosplatnení konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá.“ Zároveň najvyšší súd v inom svojom rozhodnutí (uznesení z 26. júna 2024 sp. zn. 5Cdo/197/2022) nastolenú otázku prezentoval tak, že „Ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú môže jednorazovo a predčasne zosplatniť celý dlh. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie poškodený.“

10.2. Načrtnutú rozdielnosť rozhodovania tejto otázky v ojedinelých (teda nie ustálených, pozn.) prípadoch však medzičasom vyriešil najvyšší súd v judikáte č. 34/2025 (uznesenie najvyššieho súdu z 13. februára 2025 sp. zn. 6Cdo/152/2022), ktorého právna veta znie „Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“ Podľa názoru najvyššieho súdu bola právna otázka nastolená dovolateľkou (bod 7.) ustálenou praxou dovolacieho súdu teda už vyriešená, keďže za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, a nie rozdielnu prax dovolacieho súdu v ojedinelých prípadoch. Z uvedeného potom vyplýva, že odvolací súd - ktorý rozhodol v duchu R 34/2025 (uznesenie najvyššieho súdu z 13. februára 2025 sp. zn. 6Cdo/152/2022), napriek tomu, že tento judikát R 34/2025 bol prijatý až po rozhodnutí odvolacieho súdu - sa v dovolaní napadnutom rozhodnutí v čase rozhodovania najvyššieho súdu neodklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu.

11. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

12. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

13. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.